

ZWART

DE RODE DRAAD IN MIJN LEVEN

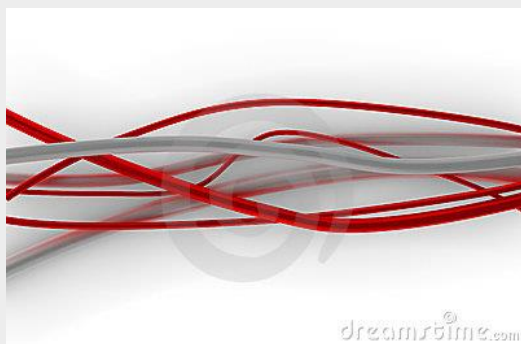
DEEL EEN: ZWART IN MIJN VROEGE JEUGD

Amsterdam, 22 mei 2016: Dag van de Biodiversiteit

Gerard B. Kosse

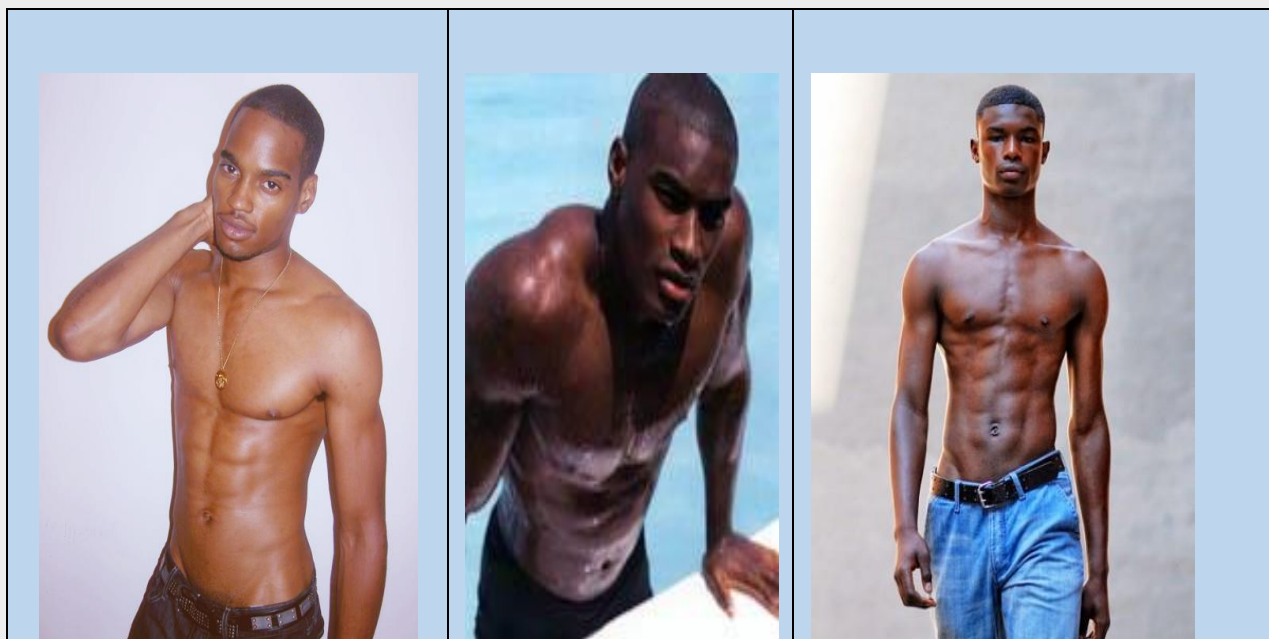
RODE DRADEN...

Een van de fijne aspecten van het ouder worden, vind ik in het gegeven dat ik veel meer dan vroeger *de tijd neem* om iets te doen, om op te gaan in mijn beleving van het moment, en om vooruit en terug te kijken. Vandaar dat ik vandaag -- de dag van de biodiversiteit -- blijf stil staan bij mijn levenslange

waardering van alles wat 'anders' was. Deze biografische notitie spitst die waardering bovendien toe. Immers, 'anders' betekent in mijn geval vooral 'zwart'. Terugkijkend wordt mij en omstanders duidelijk dat mijn leven in belangrijke mate richting, kleur en vorm kreeg door de **merkwaardige wederzijdse aantrekkingskracht tussen zwart gekleurde mensen en mezelf**. Het is letterlijk de rode draad in mijn leven:

'ZWART' IS HET CENTRALE THEMA IN MIJN LEVENSVERRHAAL. Mijn talloze beslissingen, beroeps- en partnerkeuze, professionele bezigheden en hobby's, reactiepatronen, en politieke opstellingen blijken alle gemeen te hebben dat ze op de een of andere manier te maken hebben met die onderliggende wederzijdse *zwart-wit-aantrekkingsdimensie*.

***Zwarte topmodellen en andere negers zijn in Westerse Media meestal ontbloot
Dat wordt niet alleen verklaard door hun beter ontwikkelde en fraaiere torso's...!***

De zwarte huidskleur, levensvisie en cultuur zijn in mijn leven een element dat telkens terugkeert, en dat alle gebeurtenissen binnen mijn leven met elkaar verbindt. Dat uitte zich al heel vroeg:

‘DE KLEUR KLOPT. MAAR ER ZIT WEL EEN STAARTJE AAN’, konstateerde mijn vader toen ik mijn eerste geliefde, Bob Turnier, aan hem kwam voorstellen in het begin van de jaren zeventig. Onder hilarisch gelach vertelden vader en broers hoe ik als klein kind altijd

maar weer verkondigde dat ik *‘met een bruine vrouw’* ging trouwen. Voor die tijd -- midden jaren vijftig -- was dat een opmerkelijke uitspraak geweest. Immers, er was in Slagharen en wijde omgeving geen kleurling te bekennen¹. En in 1979 gold nog steeds voor heel Nederland dat er zeer, zeer weinig zwarten waren. Daarom was Bobs Haïtiaanse, donkerbruine verschijning dan ook een bezienswaardigheid! Bovendien bleek mijn geliefde *geen vrouw*, maar een man te zijn -- dus een **‘geliefde met een staartje’**. **Een dubbele verrassing!**

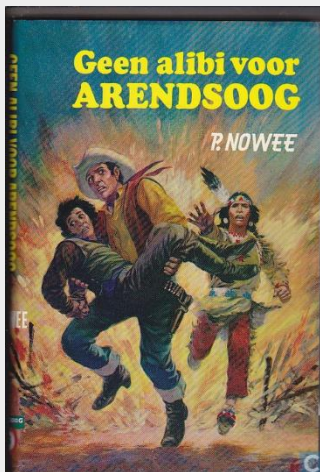
En in Amerika -- waar de niet geëxecuteerde leden van Bobs familie naar toe waren verbannen door dictator Dr. Duvalier -- gold ook nog eens dat een zwart-wit stel zeldzaam & ongepast was. Daarom riep zo’n kleurcombinatie vaak **veel agressie** op. Tijdens ons bezoek aan Rocky Mount (North Carolina) waar Martin Luther King zijn beroemde speech hield, werden we in 1971 nog met een geweer uit een restaurant verjaagd! Men had er een hekel aan ‘nigger lovers’ en ‘niggers who don’t know their place’... Maar dit heeft ons niet ontmoedigd. Integendeel! Zowel Bob als ik bleken er van kinds af aan van overtuigd te zijn geweest dat we *‘aan de andere kant van de kleurenscheiding’* ons geluk zouden vinden. Onze vroegste jeugdinteresses gaven er al blijk van.

Hier komen er een paar uit mijn eigen jeugdjaren. Ik begin met de boeken die ik las. In een tijd dat er geen of nauwelijks TV was en we geen geld hadden om te reizen, waren boeken en een handjevol ‘mensen die verder geleerd hadden’ voor mij de enige **‘vensters op de wereld’**. Ik las daarom alles

wat ik in handen kon krijgen -- ook verboden boeken die uitsluitend 'voor volwassenen' waren bedoeld. Dank zij de onwetendheid van de bibliothecaresse van de r.k. parochiebibliotheek van ons dorp had ik onbeperkt toegang tot zulke literatuur. Immers, ik moest er veel van lezen binnen het kader van een schriftelijke cursus bibliothecaris die eigenlijk bedoeld was voor mensen van 21+. Maar dat wist mijn weldoenster gelukkig niet....

JEUGDIGE ZWARTBOEKEN...

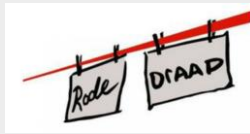
In alle spannende jeugdboeken ging mijn meeste sympathie altijd uit naar **multiraciale vriendenstellen**. Dat had ik als kind nog niet zelf in de gaten. Maar wel vond ik het vreemd dat kleurlingen als de Indiaan Witte Veder in Arendsoogboeken altijd zo krom praatten terwijl ze juist slim en wijs bleken te zijn. Ik vond dat in alle (64!) delen van deze serie **Indianen als Witte Veder er bekaaid van af kwamen**. Dat betoogde ik eens tegenover Juffrouw Tebbe, de onderwijzeres van de 3^e klas lagere school. Die juffrouw eiste altijd dat je haar iets vertelde over het boek dat je uit de schoolbibliotheek leende. Ik gaf als voorbeeld van Witte Veders wijsheid diens uitspraak "*Leven zijn belangrijker dan cheque...*". Een oud klasgenoot die ik verleden jaar via Schoolbank.nl ontmoette wist zich dat nog te herinneren, en ook het feit dat hij en ik de enige twee leerlingen waren die al zulke boeken-voor-grotere-jongens mochten lezen. Vandaar dat ik daarna een oude uitgave van betreffend boek op de kop wist te tikken en een begin maakte met het verzamelen van een serie boeken die van doorslaggevende betekenis zijn geweest voor mijn levenspad.

Ook de verhalen van Karl May bleek ik **als zwartboeken te lezen**. Dus als verhalen waarin misstanden op een bepaald gebied als zodanig bekend worden gemaakt. En met Karl May's boeken verhalen over Old Shatterhand en Winnetou in het wilde westen, en over Kara Ben Nemsi, en Hadji Halef Omar in het midden oosten viel ik met mijn neus in de exotische, zwarte boter! Vooral één boek heeft mij op het spoor gezet van misstanden die tot op de dag van vandaag voortduren. Ik doel op de vele vormen van slavernij. In '**Het Einde van de Slavenjager**' gingen mijn ogen er voor het eerst voor open. De meeslepende avonturen van Kara Ben Nemsi en zijn vrienden omstreeks 1885 in het Nabije Oosten en het Afrikaanse gebied rondom de Nijl, confronteerde me met slavendrijvers die op wrede wijze hun beroep uitoefenden.

Bovendien las ik met rode oortjes over blote negers die door steekvliegen werden geplaagd, wilde dieren die hen belaagden, en woeste Afrikaanse landschappen waarin alleen blanke gelukzoekers zich durfden te wagen om er allerlei schatten uit weg te slepen.

Als Consultant Integrated Development (voor de minst ontwikkelde landen) kwam ik later meer dan 20 jaar met soortgelijke praktijken in contact. Het zal de lezer niet verwonderen dat ik in mijn beroepspraktijk nadrukkelijk partij trok voor de morele, economische en culturele positie van de uitgebuite zwarte massa's. *Tant pis* voor de arrogante westerse ontwikkelingshulpers, bankconsortia, geldschieters, mijnconglomeraten, wapenhandelaren en andere uitbuiters als ze mede door mijn toedoen en adviezen een financiële veer moesten laten...

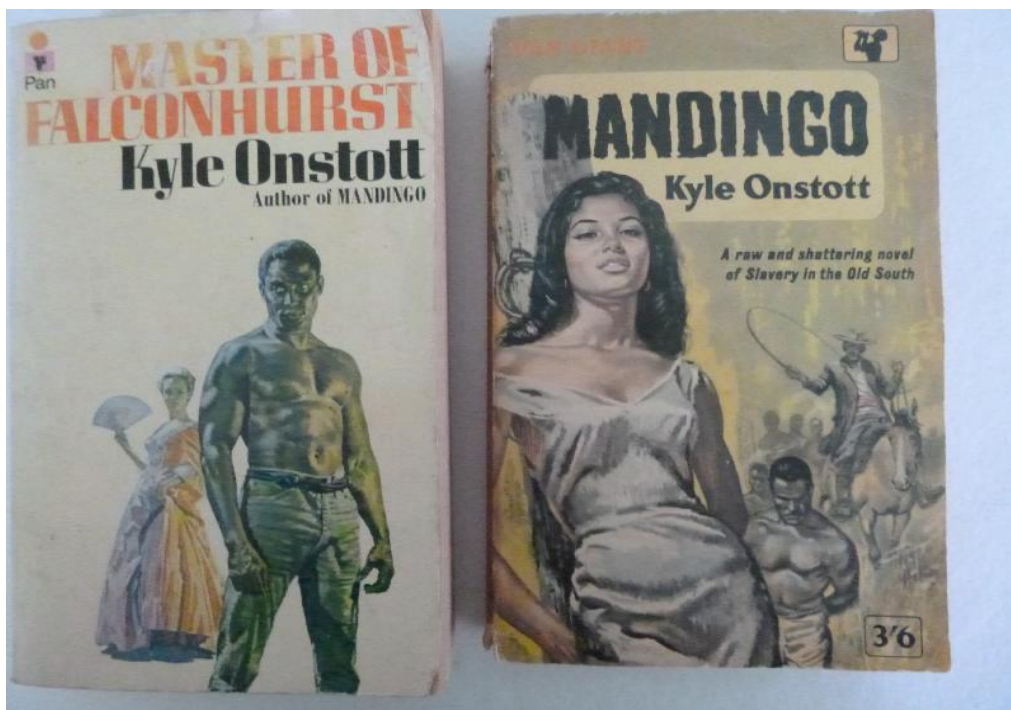
ALS DE KATOEN RIJPT & ANDERE ZWARTMAKERIJ

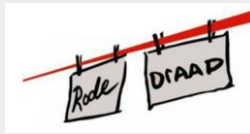
Gwen Bristows romantische plantage-trilogie *Als de Katoen Rijpt* maakt uiteraard ook deel uit van mijn verzameling 'leven-bepalende-boeken'. Vanuit Orleans, in het centrum van Amerika's racistisch Diepe Zuiden, nam ze me op mijn 12^e verjaardag mee naar de 18^e eeuw, langs bloeiende katoenplantages waar negers zwoegden om hun eigenaars schatrijk te maken. Dit weergaloos meeslepende **epos van uitbuiting en misbruik, succes en teloorgang** kreeg ik te leen van Juffrouw Juurlink, een onderwijzeres op de meisjesschool van ons dorp. Via haar kwam ik ook in contact met Mejuffrouw Staarman, de bibliothecaresse van de r.k. parochiebibliotheek waar ik onbeperkt toegang kreeg tot boeken voor volwassenen.

Zoals gezegd, kwam daar nog eens bij dat ik van mijn weldoenster ook een schriftelijke cursus mocht volgen die opleidde tot katholiek bibliothecaris. Daardoor werd de aanvoer van 'volwassen literatuur' nog groter en kon ik er ook ongemerkt enige sturing aan geven... De bibliothecaresse werkte daar met plezier aan mee toen ze ontdekte dat ik vond dat 'de negers in de trilogie van Bristow eigenlijk alleen maar uitgebuit werden en als stom werkvee zwart werden gemaakt'. Die boeken stonden inderdaad bol van de **vooroordelen!** Dat de blanke helden van de twee plantage-families waar alles om draaide tot ver in de jaren 80 werden bestempeld als symbool van Amerika's geschiedenis, typeert het nog steeds springlevende Amerikaanse racisme ten voeten uit.

FOKFARMS EN ANDERE ZWARTE GENOEGENS

Het feit van een disproportioneel percentage '**zwaar behangen negers**' is een ander product van de rücksichtslose manier waarop blanke kolonisten uit Nederland, Engeland, Frankrijk, Portugal, Spanje en Amerika omgingen met niet-blanken. **Selectieve fokprogramma's** waren er op gericht

om gewillige, werkwillige en zwaar geschapen slaven te verkrijgen. Negers met opvallend grote geslachtsdelen werden daarbij aangemerkt als zeer vruchtbaar. Bovendien bleken zulke exemplaren op veilingen erg in trek bij eigenaresses van plantages. Maar dan voor andere klussen dan meestal gangbaar was. De uitdrukking **<giving that lady a black job>** herinnert er nog aan. En Amerikaanse porno-websites waarin 'black porno stars' figureren worden volgens de statistieken het vaakst bezocht. Maar dat kan ook een uiting zijn van vredelievendheid en waardering van de ander. Immers, het Amerikaanse Hoog Gerechtshof heeft bepaald dat **porno gerekend moet worden tot de <vrije meningsuiting>**. Als je Googelt met zoekwoorden als <black porn> of <gay black porn> dan zie je dat heel wat zware jongens van die vrije meningsuiting onbetaald gebruik maken.....

De twee hierboven afgebeelde boeken behoren tot de beruchte en beroemde Falconhurst serie die vanaf 1959 heel wat stof deed opwaaien in het hypocriete, preutse Amerika. Ze werden een wereldsucces en werden in de jaren 70 ook verfilmd. Maar ik kreeg het eerste deel al tijdens mijn Mulo-jaren van talendocent De Jong die vond dat ik veel Engelse teksten moest lezen omdat ik over een talenknobbel zou beschikken. Tijdens mijn Ludgerjaren kocht ik het linker exemplaar toen het in 1964 uitkwam. Toen vooral om de eenvoudige reden dat ik het gevoel had dat onze lessen Engels niet veel bijdroegen aan een betere beheersing van die taal. Veel oud-kwekelingen zullen het met mij op dit punt eens zijn en zich daarom nagenoeg niets herinneren van de Engelse lessen die we kregen. En onze brave Geschiedenis-Frater Antoninus **bracht historische kwesties als de slavernij niet eens te berde!** Nederland is trouwens het enige westerse land waar dat eigenlijk nog steeds zo is. Het verbaast me dan ook niet dat pas in 2002 voor het eerst officieel werd toegegeven dat **alle integratieprogramma's in ons land zijn mislukt** en dat de miljarden die ze kosten eigenlijk alleen goed betaalde blanke baantjes hebben opgeleverd. **In Deel Twee van deze <Rode Draad in Mijn Leven> ga ik daar verder op in** aan de hand van mijn initiatief om een Onderzoeksprogramma Onderwijs en Culturele Minderheden (OOCM) in 1979 door mijn toenmalige werkgever van de grond te laten tillen. Heel toepasselijk presenteerde ik dat idee voor het eerst tijdens de feestelijkheden rondom de Promotie van Sjef Theunis, een huisvriend van ons en opperhoofd van de NOVIB tot in de jaren 1990. Zijn lijvige Dissertatie (en latere populaire uitgaven ervan) verscheen als **<Ze zien liever mijn handen dan mijn gezicht!>** -- een titel die nog zeer toepasselijk is op de huidige Nederlandse kijk op zwarte en andere vreemde lieden..... Ik heb daar meer dan 45 jaar ervaring mee.

ⁱ **ETNISCHE MINDERHEDEN:** De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) rapporteerde in haar rapport *Etnische Minderheden (1979)* dat er in 1973 zo'n 9000 (zwart gekleurde) Surinamers waren en dat de tienduizenden buitenlandse 'gastarbeiders' alle blank waren - afkomstig uit landen als Griekenland, Portugal, Joegoslavië, Turkije, Marokko en Tunesië. Pas na 1975 krom het aantal zwarten naar 100.000 en bleef het aantal kleurlingen groeien.